

Vlaams
Parlement

stuk **1702** (2011-2012) – Nr. 2
ingediend op 6 december 2012 (2012-2013)

Voorstel van resolutie

van de heer Paul Delva, mevrouw Yamila Idrissi, de heer Willy Segers,
mevrouw Ann Brusseel en de heer Luckas Van Der Taelen

betreffende de aantrekkelijkheid
van Brussel als studentenstad

Verslag

namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
uitgebracht door de heer Wim Van Dijk

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Mark Demesmaeker.

Vaste leden:

mevrouw Karin Brouwers, de heren Tom Dehaene, Paul Delva, Eric Van Rompuy;
mevrouw Marijke Dillen, de heren Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem;
de dames Ann Brusseel, Irina De Knop;
de dames Mia De Vits, Yamila Idrissi;
de heren Mark Demesmaeker, Willy Segers;
de heer Boudewijn Bouckaert;
de heer Luckas Van Der Taelen.

Plaatsvervangers:

de heren Ludwig Caluwé, Jan Laurys, Johan Sauwens, Koen Van den Heuvel;
mevrouw Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, de heer Stefaan Sintobin, mevrouw Linda Vissers;
de dames Gwenny De Vroe, Khadija Zamouri;
mevrouw Else De Wachter, de heer Marcel Logist;
de heer Lieven Dehandschutter, mevrouw Tine Eerlingen;
de heer Peter Reekmans;
de heer Hermes Sanctorum.

Toegevoegde leden:

de heer Christian Van Eyken.

Stukken in het dossier:

1702 (2011-2012) – Nr. 1: Voorstel van resolutie

De Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand behandelde het voorstel van resolutie van de heer Paul Delva, mevrouw Yamila Idrissi, de heer Willy Segers, mevrouw Ann Brusseel en de heer Luckas Van Der Taelen betreffende de aantrekkelijkheid van Brussel als studentenstad, op 17 oktober en 28 november 2012.

1. Toelichting door de heer Paul Delva, eerste indiener

De heer *Paul Delva* stelt vast dat deze commissie het de voorbije jaren herhaaldelijk gehad heeft over de positie van Brussel als studentenstad. Brussel telt ongeveer 70.000 studenten aan de hogescholen en de universiteiten. Daarmee is het de belangrijkste studentenstad van het land. Ongeveer 23.000 studenten studeren aan Nederlandstalige instellingen. De studentenaantallen blijven stijgen. Toch heeft Brussel niet het imago van een volwaardige studentenstad. De stad heeft nochtans veel te bieden. Het is een veelvuldige hoofdstad, de thuisbasis van een aantal Europese instellingen en van de NAVO en een smeltkroes van vele talen en bevolkingsgroepen. Op cultureel vlak is Brussel wereldtop. Ook inzake gastronomie komt men er aan zijn trekken.

Om diverse redenen heeft Brussel niet het imago van een volwaardige studentenstad. Brussel kampt met een negatief imago bij het brede publiek. De bevoegdheden zijn er te versnipperd. De beleidsniveaus werken te vaak naast elkaar. Er moet meer werk worden gemaakt van citymarketing en van degelijke huisvesting.

De Vlaamse Gemeenschap heeft al een aantal inspanningen gedaan, via de vzw Br(ik (Brussel&ik), een samenwerkingsplatform van de Nederlandstalige instellingen voor hoger onderwijs in Brussel. De Brusselse instellingen voor hoger onderwijs, en zeker de Nederlandstalige, worden echter onvoldoende betrokken bij het beleid van de lokale overheden, zeker in Brussel-Stad. De instellingen hebben nauwelijks een aanspreekpunt voor specifieke vragen en problemen. De Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS) en haar Franstalige tegenhanger, de Fédération des Etudiants Francophones (FEF) zijn daar al actief rond geweest. Ze hebben een ‘New Deal’ gelanceerd om Brussel meer op de kaart te zetten als studentenstad. Daartoe werd een charter opgesteld dat door een aantal overheden werd ondertekend: de stad Brussel, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de gemeenschapscommissies en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Door die ‘New Deal’ moeten de banden worden aangehaald tussen de overheden in Brussel en tussen die overheden en de studenten.

Dit voorstel van resolutie kan aanleiding geven tot een beter uitgewerkt huisvestings- en campusbeleid. Het studentenaantal groeit en het aantal betaalbare kamers wordt steeds schaarser. Met een gemiddelde van ongeveer 236 euro per maand is Brussel de duurste stad om op kot te zitten. Br(ik beschikt over middelen om het kotenaanbod dat het zelf beheert uit te breiden. Men moet echter nog een tandje bijsteken. Ook inzake het noodzakelijke sociale kotenbeleid kan de vzw Br(ik een sleutelrol spelen. Op dit vlak moet men ook de mogelijkheden tot samenwerking met de Franse Gemeenschap onderzoeken.

Men moet ook werk maken van de dienstverlening aan de studenten. Belangrijke elementen daarbij zijn het openbaar vervoer en de beschikbaarheid van toegankelijke sportinfrastructuur en van fuif- en feestzalen. De studenten moeten ook meer inspraak krijgen bij de beleidskeuzes opdat ze zich helemaal thuis zouden voelen in de stad. Het voorstel van resolutie pleit voor een structureel overleg dat bestaat uit vertegenwoordigers van de twee gemeenschappen, de gemeenschapscommissies, het gewest en de gemeenten. De studenten kunnen daarbij een belangrijke stem krijgen. Men zou ook een jaarlijks studentencongres kunnen organiseren. Op vraag van de studenten werden er ook studentenvertegenwoordigers opgenomen in de raad van bestuur van de vzw Br(ik.

Men moet Brussel actief promoten als studentenstad. Aan Nederlandstalige kant moet zo veel mogelijk samenwerking worden gerealiseerd. Het promotiebeleid van de Vlaamse

Gemeenschapscommissie (VGC) en van de Vlaamse Gemeenschap moeten maximaal op elkaar worden afgestemd. De gemeenschappen, het gewest en de gemeentelijke overheden zouden een gemeenschappelijke promotie kunnen opzetten voor Brussel studentenstad. Ook de media kunnen een rol spelen. Zenders die zich vooral richten tot jongeren zouden meer aandacht kunnen besteden aan Brussel. Er moet ook aandacht zijn voor de aantrekkingskracht van Brussel op buitenlandse studenten.

Men zou de jongeren die in Brussel studeren ook warm kunnen maken om na hun studententijd in Brussel te blijven wonen. Brussel heeft immers nood aan middeninkomens. Er is ook een grote vraag naar mensen die knelpuntberoepen kunnen invullen.

Dit voorstel van resolutie vraagt aan de Vlaamse Regering om initiatieven te nemen opdat de VGC en het Brusselse Gewest een overleg zouden opstarten tussen de verschillende overheden en instellingen en opdat er een platform tot stand zou komen waar directies en rectoren van alle instellingen voor hoger onderwijs in het gewest terechtkunnen met vragen rond huisvesting, bouwvergunningen, mobiliteit en dergelijke meer. De Vlaamse Regering zou een versterkt beleid rond studentenhuishuizing moeten ontwikkelen. Daarbij moeten nieuwe woonvormen en de sociale dimensie belangrijke aandachtspunten zijn. Dat moet gebeuren met het oog op de Vlaamse instellingen voor hoger onderwijs en via afstemming met de VGC, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Het beschikkende gedeelte van het voorstel van resolutie herneemt ook de aandacht voor de dienstverlening aan de studenten. De studenten moeten meer kunnen participeren aan het leven in de stad en moeten inspraak krijgen in bepaalde beleidsorganen. De Vlaamse Regering zou Brussel studentenstad maximaal op de kaart moeten zetten. Daarbij mag men de rol van de media niet uit het oog verliezen. De samenwerking tussen de verschillende Nederlandstalige partners en overheden moet worden geoptimaliseerd inzake de promotie van Brussel als studentenstad. Ook overleg met de Franse Gemeenschap en met het Brusselse Gewest is aangewezen. Ten slotte moet de Vlaamse Regering een beleid voeren dat de Nederlandstalige studenten in Brussel motiveert om in Brussel te blijven wonen, ook na hun intrede op de arbeidsmarkt.

2. Bespreking

De heer *Wim Van Dijck* bestempelt de doelstelling van dit voorstel van resolutie, namelijk het promoten van Brussel als studentenstad, ook voor Nederlandstaligen, als een nobel streven.

Op basis van het totale studentenaantal is Brussel inderdaad de grootste studentenstad. Op basis van het aandeel van de studenten binnen de totale bevolking, lijkt het hem echter normaal dat Brussel niet echt wordt gepercipieerd als een studentenstad.

De toelichting geeft een opsomming van een aantal voordelen van Brussel voor de student. Sommige van die voordelen gelden natuurlijk ook voor de andere studentensteden. Het culturele aanbod in Brussel is allicht wel een grote troef voor Brussel, maar het valt te betwijfelen of de student zijn keuze voor een bepaalde studentenstad daarop baseert. Het negatieve imago van Brussel bij het brede publiek heeft te maken met reële problemen die geregeld onder de aandacht komen, onder meer de veiligheidsproblemen. Brussel is een multiculturele stad. Dat wordt omschreven als een voordeel, hoewel het ook schaduwzijden heeft. Ook de media-aandacht voor het belagen van vrouwen in onze hoofdstad komt het imago van Brussel niet ten goede. Veel mensen hebben voor Brussel gekozen omwille van hun specifieke studiekeuze, maar zagen dit toch eerder als een noodzakelijk kwaad. Veel studenten zaten niet in Brussel op kot, en probeerden 's avonds zo snel mogelijk uit de stad te vertrekken, net zoals de ambtenaren. Het voorstel van resolutie vraagt dat mensen na hun studie in Brussel zouden blijven wonen. Voor veel studenten is dat echter te veel gevraagd. Wie toch in Brussel blijft, kiest er bij het stichten van een gezin uiteindelijk toch voor om Brussel te verlaten. De opgesomde mogelijke initiatieven zullen zeker enig effect

hebben bij het promoten van Brussel als studentenstad. Het probleem zit echter dieper, en daaraan kan dit voorstel van resolutie niet remediëren. Niettemin gaat het om een positief voorstel van resolutie. Daarom zal zijn fractie het steunen.

Mevrouw *Yamila Idrissi* sluit zich aan bij de uiteenzetting van de heer Delva maar wil een aantal kanttekeningen maken. Uit berichten in de Brusselse media heeft ze begrepen dat de Brusselse hogescholen momenteel sterker groeien dan de Vlaamse. De Hogeschool-Universiteit Brussel (HUB) kende een stijging van 10 percent. Bij de Erasmushogeschool was dat 4,5 percent. De hogeschoolraad zegt dat die stijging het gevolg is van een verbeterd imago. De raad gebruikt zelfs het woord trendbreuk. Volgens Br(ik zijn studenten terug fier om in Brussel te komen studeren. De kwaliteit van het onderwijs, gekoppeld aan een beter imago, mede door allerlei evenementen zoals 'Brussel brost' en de 'naked student run', een samenwerking tussen Br(ik en Muntpunt waar men studenten niet helemaal naakt door Brussel heeft laten lopen, maar in bikini, geverfd in de kleuren van hun studentenvereniging. Het feit dat Brussel geen typische studentenstad is, wordt gezien als haar belangrijkste troef. Dat betekent natuurlijk niet dat deze resolutie niet nodig is. De inspanningen moeten voortgezet worden. Het is echter duidelijk dat men het tij kan keren als men de nodige maatregelen neemt. Als de stad aangenaam en leefbaar is, zullen de studenten zich daartoe aangetrokken voelen. Studenten kunnen een belangrijke motor zijn voor de stad. Daarom moeten ze zich er kunnen thuis voelen. Ze kijkt uit naar passages over studentenhuisvesting in de beleidsbrief van minister Smet. Men moet zeker de ambitie hebben om tegen 2016 duizend extra koten te realiseren. De voorbije tijd zijn er een aantal inspanningen geleverd, bijvoorbeeld Br(ik en Muntpunt. Brukselbinnenstebuiten organiseert op dit ogenblik al studentenwoontours. De Vlaamse Regering heeft gezorgd voor 9,7 miljoen euro extra voor de Brusselse hogescholen ter compensatie van het recruitersdeficit. Al deze maatregelen dragen bij tot de positieve kentering. Ze precificeert wel dat deze cijfers afkomstig zijn van de hogeschoolraad. Ze kijkt uit naar een bevestiging ervan door de overheid. De heer *Mark Demesmaeker* vult aan dat de minister heeft aangekondigd dat hij een aantal voorstellen zal voorleggen aan deze commissie.

Mevrouw *Karin Brouwers* meent dat haar eigen stad – Leuven – natuurlijk de studentenstad bij uitstek is. Een op drie bewoners in Leuven is student. In Leuven is er een permanent overleg tussen het stadsbestuur en de universiteit dat zeer goed loopt. Brussel, met zijn vele overheden, heeft nog heel wat werk. Ze kan het voorstel van resolutie zeker steunen. Ze heeft de indruk dat dit voorstel van resolutie niet om bijkomende middelen vraagt. Ze pleit voor een gelijke behandeling van alle Vlaamse studentensteden. Daarmee moet rekening worden gehouden als er ooit bijkomende middelen nodig zijn om uitvoering te geven aan de vragen in dit voorstel van resolutie.

De heer *Paul Delva* begrijpt dat het moeilijker is om Brussel te percipiëren als studentenstad omdat het echt een grote stad is. Parijs wordt echter wel gepercipieerd als een studentenstad, hoewel het percentage studenten daar waarschijnlijk nog lager ligt. Het heeft natuurlijk ook te maken met de historiek. Het ene sluit het andere echter niet uit. Het is zeker niet de bedoeling de pijnpunten van Brussel onder de mat te vegen. Er zijn echter ook pluspunten die men in de andere studentensteden niet heeft, bijvoorbeeld de internationalisering en de aanwezigheid van de Europese instellingen. De aanvullingen van mevrouw Idrissi zijn correct. Hij heeft geen enkel probleem met de door mevrouw Brouwers gevraagde solidariteit tussen de studentensteden. Hij wil vandaag alleen vaststellen dat de grote aanwezigheid van studenten in Brussel vandaag niet gereflecteerd wordt op een aantal domeinen. Daaraan wil dit voorstel van resolutie een mouw passen.

Mevrouw *Yamila Idrissi* stelt dat er in Brussel lang een negatieve tendens was. In de andere studentensteden gaat men eigenlijk studeren onder de kerktoeren. Daardoor is er bijna een automatische aangroei. Leuven trekt natuurlijk studenten aan van overal door de grootte en door de reputatie. In Brussel is er een negatief deficit. Studenten gaan niet verder stu-

deren aan hun hogescholen. Brussel heeft een heel specifieke problematiek. Het is goed dat deze tendens doorbroken wordt.

De heer *Willy Segers* merkt op dat de troeven van Brussel als studentenstad te weinig benut worden. Dit voorstel van resolutie reikt een aantal mogelijkheden aan om hieraan iets te doen. N-VA hecht vooral belang aan de vraag om het versnipperde beleid zoveel mogelijk op één lijn te krijgen. Het is ook goed dat de Brusselse studenten aangemoedigd worden om na hun studententijd in Brussel te blijven wonen.

3. Stemming

Het voorstel van resolutie betreffende de aantrekkelijkheid van Brussel als studentenstad wordt unaniem met 13 stemmen aangenomen.

Mark DEMESMAEKER,
voorzitter

Wim VAN DIJCK,
verslaggever